

Innspill til Prop 1S. 2023-2024 Kunnskapsdepartementet, fra Sex og Politikk

Sex og Politikk takker for muligheten til å komme med skriftlig innspill til Statsbudsjettet for kunnskapssektoren 2024. Som den største aktøren på seksualitetsundervisningsfeltet ser vi med bekymring på at støtten til dette arbeidet, når man ser helse og kunnskapsbudsjettene under ett, har blitt kraftig redusert siden 2022. Det er ingen tegn i budsjettet for 2024 at dette prioriteres opp. Det nye læreplanverket, LK20, legger til rette for god og helhetlig seksualitetsundervisning, og nevner eksplisitt viktigheten av å lære om respekt, grenser og mellommenneskelige relasjoner. Tre år etter innføringen hadde Sex og Politikk forventet en prioritering av dette feltet.

Kuttet fra i fjor og det foreslåtte budsjettet betyr i praksis en nedprioritering av barn og unges mulighet til å kunne få god kunnskap om seksualitet, kropp, grenser og relasjoner. Vi er glade for at viktigheten av seksualitetsundervisning har bred forankring i Stortinget, og vi håper derfor at denne nedprioriteringen ikke blir resultatet også for 2024.

For skoleåret 2022/23 meldte 5285 undervisere ved 1.357 skoler at de skulle bruke Sex og Politikk sitt materiell Uke 6 for å undervise 437 064 elever i grunnskolen. Dette er en kraftig økning fra 2021-22, da 3218 undervisere ved 1.396 skoler rapporterte at de skulle undervise 234 292 elever. Siden Sex og Politikk startet vårt seksualitetsundervisningsarbeid for over 13 år siden har vi jobbet målrettet for å nå ut til skoler i hele landet, inkludert alt materiell på bokmål, nynorsk og nordsamisk og en særlig innsats mot fylker som har scoret lavt på våre statistikker. Dette har gitt resultat. I skoleåret 2021/22 var for første gang over 40% av skolene påmeldt i alle fylkene. For 2022/23 ser det ut til at underviserne selv har blitt promotører, ved at flere undervisere per skole nå melder seg på for å bruke materialet. Dette er en veldig gledelig utvikling og viser at materialet brukes og er ønsket. For at både denne trenden skal fortsette, og at enda flere barn og unge skal få seksualitetsundervisning må innsatsen styrkes mot fylker, kommuner og skoler hvor seksualitetsundervisning ikke står like sterkt. Dette krever målrettet og styrket innsats over tid, og det er ressurskrevende.

Seksualitetsundervisning er ferskvare. Det er ikke som et mattestykke der svaret var det samme for 50 år siden. For at undervisningen skal være relevant og tilpasset den virkeligheten barn og unge møter må den hele tiden oppdateres og utvikles. Dette er viktig for Sex og Politikk og derfor arrangerer vi en kampanjeuke hvert år med et relevant tema, valgt i samarbeid med lærerne. I 2024 blir temaet "Kropp, myter og misforståelser", i 2023 var temaet "Samtykke". Vi inngår også samarbeid med andre aktører, slik som Minotenk, kunst og kulturinstitusjoner og filmutviklere for å tilby mangfoldige ressurser. Dette er mulig fordi vi har en grunnkompetanse på å utvikle materiell, tilrettelegge til læringsmål og vi kjenner skolesektoren godt. Slik kompetanse er vanskelig å opparbeide seg og holde på gjennom enkeltstående prosjektstøtte.

Årets Ungdata-undersøkelse lansert under Arendalsuka viser høye tall på seksuelle krenkelses og vold. Hele 39 prosent av jentene og 11 prosent av guttene har opplevd seksuell vold. Over 80% av disse er begått av jevnaldrende. En stor gruppe unge mennesker har opplevd seksuelle overtramp i løpet av formative år. Dette er en periode i livet som skal være preget av utforskning og glede. Sex og Politikk håper utdanningskomiteen vil stå sammen med oss og andre aktører på seksualitetsundervisningsfeltet, og sikre at ungdommer lærer seg bedre relasjonelle ferdigheter, slik at de kan ivareta egne og andres grenser.

I tidligere år har hovedbevilgningen til vårt arbeid med seksualitetsundervisning vært finansiert av Helsedirektoratet. I vårt tilsagnsbrev fra Helsedirektoratet for 2023 blei bevilgningen halvert. Dette begrunner de med at de nye læreplanene gir sterkere føringer for seksualitetsundervisning i skolen enn tidligere, og at det derfor er naturlig at denne kostnaden bæres av Kunnskapsdepartementet.

Bevilgningen fra Helsedirektoratet er redusert fra 2 500 000 i 2022, til 1 300 000 for 2023. Dette resulterte i oppsigelser og reduksjon i vårt arbeid ut mot kommuner og skoler. Bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet ble i perioden kun inflasjonsjustert fra 2022 til 2023, fra 600 000 til kr 631 000.

For 2024 er det foreslått en endring i tildelingsordningen ved å gjøre ordningen bevilgningen ligger under til en søkbar ordning med mulighet for en 3-årig støtte som skal tre i kraft i juli 2024. Alle aktører er lagt inn med en halvårlig bevilgning på samme nivå som 2023. Sex og Politikk forstår argumentasjonen med at en søkbar ordning kan virke mer rettferdig og åpen. Samtidig er dette med på å gjøre arbeidet ustabil og usikkert da prioriteringer kan endres fra år til år i tillegg til merarbeid for utarbeidelse av søknader tilpasset prioriteringene. Sex og Politikk bygger vår ekspertise på lang erfaring og tett samarbeid med vår danske søskenorganisasjon som har drevet med seksualitetsundervisningsmateriellet Uge 6 i snart 20 år, i tillegg til andre nasjonale og internasjonale aktører. Danske Sex og Samfund mottar til sammenligning mer enn 10 millioner kroner per år. Sex og Politikk trenger rundt 5 000 0000 nok for å kunne opprettholde og videreutvikle et kvalitetsarbeid og sikre at seksualitetsundervisning blir ivaretatt på alle skoler i hele landet, særlig der hvor undervisere strever eller dette temaet ikke prioriteres. Her kreves ekstra innsats.

Stabile inntektskilder i form av grunnstøtte i statsbudsjettet er viktig for Sex og Politikk. Med forankringen i LK20 er det naturlig at dette prioriteres i Kunnskapsdepartementets budsjett. Seksualitetsundervisning er ferskvare, som krever kontinuerlig revidering for å være relevant i henhold til gjeldene lovverk og læreplan, og ikke minst for unges liv. Vi må også sikre kontinuitet og stabilitet i organisasjonen, så vi kan oppdatere og utvikle undervisningsmateriellet. Å årlig søke tilskuddsmidler skaper stor usikkerhet i organisasjonen, og leder til ustabilitet.

Sex og Politikk vil be Stortinget sørge for at arbeidet for kunnskapsbasert og tilpasset seksualitetsundervisning får en bevilgning som matcher behov og ønsker fra sektoren.

**Sex og Politikk ber Utdanningskomiteen om å revidere tilskuddet under Kap. 225, post 75
Øke grunnbevilgningen til Sex og Politikk til 2 000 000 nok**